# Plan wspomagania szkół/ placówek w zakresie kształtowania kompetencji kluczowych w Gminie Ryki

| |
|---|
| 1) Organ prowadzący (nazwa jednostki samorządu terytorialnego): |
| **Gmina Ryki** |
| 2) Województwo/gmina/powiat: |
| Województwo: **lubelskie**<br>Gmina: **Ryki**<br>Powiat: **rycki** |
| 3) Krótka charakterystyka jednostki *(liczba ludności, dochód na jednego mieszkańca, charakterystyka systemu oświaty, problemy demograficzne, uwarunkowania geograficzne itp.)* |
| **Gmina Ryki** położona jest w północno - zachodniej części województwa lubelskiego i graniczy z województwem mazowieckim. Samo miasto Ryki położone jest nad rzeką Zalesianką i jest zarazem stolicą powiatu ryckiego. Leży ok. 100 km na południowy - wschód od Warszawy i 64 km na północny zachód od Lublina. Powierzchnia Gminy to 161,8 km2 tj. 16180 ha, co sprawia, że jest to największa gmina w powiecie ryckim (stanowi 26,3% powierzchni ogólnej powiatu). Pod względem administracyjnym jest to gmina miejsko-wiejska.<br>Sąsiaduje z gminami: Dęblin, Kłoczew, Nowodwór, Stężyca, Ułęż i Żyrzyn oraz od północy z gminą Trojanów (powiat garwoliński w województwie mazowieckim). Ryki należą do historycznej ziemi stężyckiej położonej w północnej części Małopolskiej Sandomierszczyzny. Pod względem fizyczno -geograficznym położone są w południowej części Wysoczyzny Żelechowskiej, części Niziny Południowo-Podlaskiej.<br>Bardzo ważnym elementem położenia geograficzno-ekonomicznego Gminy jest położenie komunikacyjne: drogowe i kolejowe. Ryki to znaczący węzeł drogowy i komunikacyjny. Przebiega przez nie droga krajowa nr 17 Warszawa-Lublin, która stanowi połączenie ze stolicą kraju i województwem mazowieckim oraz stolicą województwa lubelskiego. Ważną rolę transportową pełni też droga nr 48 Kock – Tomaszów Mazowiecki, która w pobliskiej Moszczance krzyżuje się z drogą nr 17.<br>Istotną rolę pełnią ponadto drogi lokalne do Żelechowa, Stężycy, Nowodworu i Serokomli. Oprócz układu drogowego kluczowym elementem położenia komunikacyjnego jest linia kolejowa wraz z przystankiem kolejowym, położonym na południe od centrum miasta. PKP zapewnia bezpośrednie |

Ryk z Dęblinem, Lublinem, Łukowem, czy Chełmem. Oprócz przewoźnika kolejowego połączenia z innymi miastami zapewniają połączenia autobusowe. Na terenie powiatu ryckiego głównym operatorem jest PKS Ryki, spółka miejska. Ponadto połączenia zapewnia przedsiębiorstwo PKS Garwolin oraz komunikacja prywatna, które realizuje stosunkowo częste połączenia z Lublinem i Warszawą oraz rzadsze z Puławami, Dęblinem i Żelechowem.

**Ludność**

Liczba mieszkańców Gminy wynosi 21376 osób, przy czym w mieście zamieszkuje 10 306 osób, zaś w części wiejskiej Gminy 11 070 osób. Ryki są najludniejszą gminą w powiecie ryckim.

**Demografia**

Liczba ludności na terenie Gminy Ryki od wielu lat charakteryzowała się stabilnością. Kierunki i tempo zmian demograficznych, a właściwie ich brak, był wówczas cechą charakterystyczną dla większości obszarów Polski. Transformacja gospodarcza oraz głębokie zmiany struktur społecznych spowodowały zahamowanie wzrostu naturalnego, w niektórych obszarach przeradzając się wręcz w stagnację. Sytuacja demograficzna Gminy Ryki wpisywała się zatem w główne trendy obserwowane w kraju. Od 2014 roku obserwowany jest wzrost liczby mieszkańców w Gminie Ryki.

Przyczyną stagnacji demograficznej były procesy polegające na malejącym przyroście naturalnym oraz odpływie ludności do sąsiednich miast i bardziej atrakcyjnych regionów (także za granicę). Odpływ ten wiązał się ściśle z czynnikami ekonomicznymi, a mianowicie utrzymującym się wysokim bezrobociem, niskimi dochodami ludności, brakiem wyraźnych perspektyw na wzrost ekonomiczny w gminie. Obecnie obserwuje się w tej dziedzinie wzrost liczby osób zatrudnionych, zwiększenie liczby urodzeń i ożywienie gospodarcze.

Struktura płci dla Gminy wskazuje na zachowane i naturalnie kształtujące się proporcje między udziałem kobiet (10 869) i mężczyzn (10 507), podobnie jak ma to miejsce w skali całego województwa lubelskiego i kraju.

Od kilku lat obserwowany jest wzrost populacji najmłodszego pokolenia. Wyraźnie wzrosła dzietność. W 2018 roku w mieście Ryki zabrakło miejsca dla dzieci w przedszkolach. Sytuację poprawiłoby kolejne przedszkole na ok. 100 osób. W obecnej chwili z tego powodu jest budowany pierwszy Żłobek Miejski.

**Największe zakłady:**

- Zakład Przetwórstwa Owocowo-Warzywnego „Polski Ogród" Sp.z o.o.
- Spółdzielnia Mleczarska Ryki
- Juwent s.c. - produkcja urządzeń klimatyzacyjnych i wentylacyjnych
- Juwent sp.z o.o. - produkcja drzwi antywłamaniowych.

Spośród 1477 zarejestrowanych podmiotów gospodarczych większość zajmuje się handlem i usługami, na terenie Gminy dominują drobne gospodarstwa rolne nastawione na produkcję wielotowarową.

**Najważniejsze zabytki:**

- Neogotycki Kościół pw. Chrystusa Zbawiciela (1908-1914)
- XVIII wieczny pałac zbudowany z przeznaczeniem na rezydencję Stanisława Poniatowskiego

- Zabytkowy cmentarz parafialny z grobami powstańców styczniowych oraz rodziny Leona Wyczółkowskiego.

**Edukacja i placówki oświatowe**

Samorząd gminny odpowiedzialny jest za prowadzenie na terenie Gminy opieki przedszkolnej, szkół podstawowych oraz gimnazjów. W ramach realizacji zadań w sferze oświaty Gmina Ryki prowadzi w sumie 14 placówek oświatowych. Jedna placówka składająca się z 3 szkół w Oszczywilku, została przekazana do prowadzenia Stowarzyszeniu „Razem" z Brusowa. Prowadzenie i utrzymywanie placówek oświatowych na terenie Gminy pozostaje w gestii Samorządowej Administracji Szkół i Przedszkoli w Rykach (SASiP), która stanowi jednostkę organizacyjną Gminy. SASiP powstała na mocy Uchwały Rady Miejskiej w Rykach w listopadzie 1996 r. Celem i zadaniem jednostki jest zarządzanie, sprawowanie nadzoru i obsługa administracyjno – finansowa szkół podstawowych, gimnazjów i przedszkoli samorządowych oraz współpraca z kulturalnymi i sportowymi placówkami z terenu miasta i gminy.

SIEĆ SZKÓŁ I PLACÓWEK

• Szkoły i placówki publiczne prowadzone przez Gminę Ryki funkcjonujące w roku szkolnym 2018/19 to:

1. Zespół Placówek Oświatowych w Starym Bazanowie;
2. Zespół Placówek Oświatowych w Bobrownikach;
3. Publiczna Szkoła Podstawowa w Starej Dąbi;
4. Zespół Placówek Oświatowych w Moszczance;
5. Zespół Placówek Oświatowych w Owni;
6. Zespół Placówek Oświatowych w Leopoldowie;
7. Zespół Placówek Oświatowych w Rososzy;
8. Zespół Placówek Oświatowych w Swatach;
9. Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 1 im. Mariana Osińskiego w Rykach;
10. Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 2 im. Jana Pawła II w Rykach;
11. Samorządowe Przedszkole Nr 1 w Rykach;
12. Samorządowe Przedszkole Nr 2 im. Marii Kownackiej w Rykach;
13. Samorządowe Przedszkole Nr 5 im. Ewy Szelburg-Zarembiny w Rykach;
14. Ośrodek Rewalidacyjno-Wychowawczy w Rykach.

• Szkoły i placówki nie prowadzone ale dotowane przez Gminę Ryki w roku szkolnym 2018/19:

1. Publiczna Szkoła Podstawowa im. Piotra Danysza w Oszczywilku, Publiczne Gimnazjum w Oszczywilku i Publiczne Przedszkole w Oszczywilku prowadzone przez Stowarzyszenie RAZEM z siedzibą w Brusowie.

Ryki są gminą stwarzającą dzieciom i młodzieży względnie pełną ofertę edukacyjną na poszczególnych szczeblach nauczania. System edukacji jest tu bowiem oparty zarówno o przedszkola, szkoły podstawowe, wygaszane gimnazjum, jak i szkoły średnie.

Zadania w zakresie opieki przedszkolnej są realizowane przez 10 przedszkoli - 3 przedszkola miejskie oraz 7 przedszkoli przy szkołach wiejskich,

funkcjonujących w zespołach placówek oświatowych. Ponadto w 2 szkołach funkcjonują oddziały przedszkolne tzw. zerówki. Liczba ta jest niezmienna w ostatnich latach. Zapotrzebowanie na opiekę przedszkolną w Gminie w ostatnich latach wyraźnie wzrasta. Łącznie do placówek oświatowych Gminy Ryki uczęszcza w roku szkolnym 2018/19 2475 dzieci w 147 oddziałach, w tym do przedszkoli - w bieżącym roku 693 dzieci w 34 oddziałach.
Trendy ogólnopolskie, jak i w krajach zachodnich wskazują na istotny wzrost dzieci posyłanych do przedszkoli, gdzie zdecydowana większość dzieci kończy etap wychowania przedszkolnego. Pracujący rodzice (zwłaszcza matki), częściej niż kiedyś poświęcają się pracy i karierze, rezygnując z długiego pozostawania w domu i poświęcaniu się wychowaniu dzieci.

**Budżet oświaty:**

Plan na 2018 rok: 27 016 826,40 zł
SASiP z projektem unijnym: 1 629 731,40 zł
Oświata bez SASiPu: 25 387 095 zł
Dowożenie: 335 650 zł
Razem **budżet oświaty** na 2018 rok : **25 722 745 zł**
Z czego: subwencja oświatowa: **16 303 848 zł**
Dotacja przedszkolna**: 712 400 zł**
Środki Gminy Ryki: **8 706 497,00 zł**

4) Wnioski z diagnozy (zidentyfikowane potrzeby i problemy oraz ich przyczyny):

Analiza SWOT, przeprowadzona w ramach diagnozy potrzeb i problemów oświaty w Gminie Ryki, określa mocne i słabe strony funkcjonowania lokalnej edukacji.

**Mocne strony:**

- wykształcona, doskonaląca się ciągle kadra pedagogiczna
- zapewnienie na bardzo dobrym poziomie pomocy psychologiczno - pedagogicznej dla uczniów
- utrzymywanie wszystkich, nawet małych szkół ( 14 placówek), w tym ośrodka rewalidacyjno-wychowawczego
- niska przeciętna liczebność uczniów w klasach
- udział w projektach unijnych
- dobre wyposażenie w nowoczesne pomoce dydaktyczne
- dobre wyniki egzaminów zewnętrznych uczniów

**Słabe strony:**

- brak wystarczającej ilości miejsc dla dzieci w wieku przedszkolnym
- wysokie koszty utrzymania oświaty
- w kilku szkołach brak właściwej bazy sportowej - sali gimnastycznej

- nie we wszystkich szkołach widoczne jest zaangażowanie rodziców poza standardowymi działaniami.

**Szanse:**

- kształcenie na poziomie edukacji podstawowej i gimnazjalnej stanowi dobrą podstawę do kształcenia w szkołach średnich
- wprowadzenie obowiązkowego doradztwa zawodowego;
- zmiana systemu finansowania poprzez dodatkowe środki dla małych szkół (w przyszłości dla małych oddziałów)
- zmiana podejścia do tworzenia dokumentów dotyczących badania efektów nauczania, szczególnie uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych (konieczność wynikająca z ustawy o finansowaniu zadań oświatowych)
- zmiana przepisów w doskonaleniu zawodowym nauczycieli, nowe narzędzia (sieci i wspomaganie), ustawowy zapis o doskonaleniu związanym z potrzebami szkoły a nie z indywidualnymi potrzebami nauczyciela
- integracja zespołowa w procesowym wspomaganiu

**Zagrożenia:**

- nieracjonalna sieć szkół generująca duże koszty utrzymania oświaty (14 placówek)
- brak realnego wpływu na reorganizację sieci szkół (potrzebna zgoda KO na zamknięcie małych szkół)
- demografia – mało dzieci w obwodach niektórych szkół podstawowych i oddziałów, trudność w kształtowaniu kompetencji społecznych
- problemy i konflikt społeczny w związku z brakiem miejsc w przedszkolach
- konieczność coraz większego finansowania pomocy psychologiczno - pedagogicznej, bez zwiększenia subwencji.

5) Metody wykorzystane w diagnozie:

SWOT

Spotkania dialogowe

Debata oświatowa

Raport z realizacji zadań oświatowych

Rozmowy z przedstawicielami wszystkich podmiotów uczestniczących w procesie edukacji i wychowania

Wyniki egzaminów zewnętrznych

6) Wnioski ze spotkania dialogowego:

Spotkanie przedstawicieli 10 szkół Gminy Ryki ( dyrektor, nauczyciel, rodzice i uczniowie) w formie debaty oświatowej prowadzone metodą word cafe odbyło się dnia 17 września 2018 r.

Odpowiedzi na poszczególne pytania:

1. Pytanie: **Jaka jest szkoła Twoich marzeń?**

Odpowiedzi uczniów:

- Basen szkolny
- Pracownie - chemiczna, biologiczna, informatyczna
- Tablice multimedialne
- Zreformowany system szkolnictwa
- Tablice suchościeralne
- Nowoczesny kompleks sportowy
- Nowoczesne szatnie
- Szafki szkolne
- Krótsze lekcje
- Brak przymusu noszenia książek
- Mniej prac domowych
- Więcej dni wolnych
- Brak przedmiotów ścisłych
- 6 miesięcy szkoły i 6 miesięcy wakacji
- Więcej zajęć w plenerze
- Więcej dyskotek, zajęć wychowania fizycznego
- Chodzenie na przedmioty, które nas interesują

- Brak zeszytów
- Więcej możliwości rozwijania się sportowo

Odpowiedzi dorosłych:

- Rozwija zainteresowania
- Klimatyzowane pomieszczenia
- Nowoczesne pomoce dydaktyczne
- Rozwinięta baza sportowa – basen, korty tenisowe
- Nauczanie przez zabawę – kafejka internetowa
- Po godz.15.00 zajęcia pozalekcyjne i imprezy rozrywkowe fundowane uczniom przez MEN
- Nocne seanse filmowe
- Częste wycieczki wyjazdowe – obozy językowe i sportowe
- Brak podręczników
- Radiowęzeł szkolny - dobra informacja ( mini-głośniki np. w piórnikach, długopisach)
- Mało liczne klasy
- Zajęcia ćwiczeniowe – laboratoryjne pod okiem specjalisty ( niekoniecznie nauczyciela – np. przyrodnik, ornitolog )
- Układanie jadłospisów szkolnych przy udziale uczniów
- Taniec jako zajęcia obowiązkowe, gra na instrumencie
- Różne profile klasy np. plastyczne, muzyczne, matematyczne - wg preferencji uczniów
- Bezpłatne wyżywienie dla wszystkich
- Jako obowiązkowy przedmiot – wychowanie patriotyczne
- Szkoła bez ocen
- Bogata oferta zajęć pozalekcyjnych

- 1/3 podstawy programowej
- Przyjacielsko - partnerski układ nauczyciel - uczeń
- Adekwatne wynagrodzenia dla nauczycieli
- Dostosowanie kalendarza roku szkolnego do rytmu pracy i odpoczynku, częściej wolne dłuższe przerwy. Systematyczne rozłożenie proporcjonalne miesięcy nauki i odpoczynku
- Zajęcia pozalekcyjne w całości finansowane przez MEN
- Wysokie budżety szkolne przyznane przez MEN zgodnie z potrzebami dyrektora szkoły
- Życzliwa, przyjazna atmosfera – „Rodzina"
- Brak kontroli ze strony Kuratorium. Ograniczona dokumentacja – tylko dzienniki.
- Więcej specjalistów i ekspertów – informatyk i pracownik administracji
- Gabinety: stomatologiczne i lekarskie
- Ulepszenie systemu finansowania - zwiększenie subwencji
- Zmiana systemu oceniania – informacja zwrotna
- Bezpieczna szkoła

2. Pytanie dla uczniów: **Czym możesz pochwalić się przed znajomymi z innych miejscowości odnośnie szkoły do której chodzisz?**

Odpowiedzi uczniów:

- Orlik
- Nowa sala gimnastyczna i kompleks sportowy
- Nowe pracownie informatyczne
- Szafki szkolne
- Nowa stołówka szkolna
- Plac zabaw
- Podjazd dla niepełnosprawnych

- Tablice multimedialne
- Tablica suchościeralna
- Dobre osiągnięcia sportowe
- Dobre, kompetentne nauczanie
- Branie udziału w różnych imprezach międzyszkolnych
- Interesujące zajęcia dodatkowe

**2.** Pytanie dla dorosłych: **Czym mogę pochwalić się przed znajomymi z innych miejscowości odnośnie szkół i przedszkoli z terenu Gminy Ryki ?**

- Realizacja projektów unijnych
- Właściwa organizacja zajęć w ramach pomocy psychologiczno – pedagogicznej
- Utrzymywanie małych szkół
- Osiągnięcia uczniów w różnych dziedzinach
- Współpraca ze środowiskiem lokalnym
- Właściwa współpraca z organem prowadzącym
- Powstanie 10- godzinnych oddziałów przedszkolnych w placówkach wiejskich
- Zapewnienie godzin świetlicowych ( opieki świetlicowej)
- Osiągnięcia sportowe na szczeblu wojewódzkim
- Wysoko wykwalifikowana kadra pedagogiczna
- Wysokie wyniki z egzaminów zewnętrznych
- Otwartość nauczyciela na ucznia
- Współpraca z rodzicami
- Pozyskiwanie księgozbiorów do biblioteki szkolnej

- Aktywność uczniów w życiu szkoły ( akademie, imprezy szkolne, apele)
- Zaangażowanie nauczycieli w życie szkoły
- Wyposażenie szkół w sprzęt multimedialny
- Działalność pozaoświatowa ( np. festyny, sportowe środy, Dni Rodziny)
- Rozwijanie w szkołach patriotyzmu, wartości rodzinnych, umiejętności społecznych
- Funkcjonowanie stołówek szkolnych
- Nowoczesne place zabaw
- Wymiana międzynarodowa uczniów wraz z nauczycielami
- Organizacja wycieczek kilkudniowych
- Zielone szkoły
- Pozytywne relacje nauczyciela z rodzicami i uczniami.

**3.** Pytanie dla uczniów: **Jakie cechy i umiejętności pomogą Ci osiągnąć sukces w przyszłości? Czy szkoła Ci w tym pomaga?**

- Języki obce
- Kontaktowość
- Umiejętności analityczne
- Umiejętność organizacji pracy
- Systematyczność
- Cierpliwość
- To czy mi pomaga, zależy od wielu czynników
- Sumienność
- Asertywność
- Dobre zachowanie

- Umiejętność wykorzystywania wiedzy
- Umiejętność nawiązywania kontaktu
- Szkoła potrafi nam pomóc w rozwijaniu większości naszych cech i umiejętności poprzez różne zajęcia dodatkowe.

**3.** Pytanie dla dorosłych: **Jakie cechy i umiejętności powinien posiadać absolwent naszej szkoły, które pomogą mu odnieść sukces w życiu dorosłym?**

- Samodzielność, otwartość, kreatywność, przedsiębiorczość, asertywność
- Komunikatywność w języku ojczystym i obcym
- Empatyczność, odpowiedzialność
- Konsekwencja, wytrwałość, umiejętność logicznego myślenia
- Umiejętność wnioskowania
- Szacunek dla drugiego człowieka, tolerancja
- Samokrytycyzm, kultura osobista, kultura języka
- Racjonalna mądra aktywność
- Umiejętność radzenia sobie ze stresem
- Zaradność
- Umiejętność dostosowania się do zmieniających się warunków
- Pokora
- Dbałość o zdrowie własne i innych, zachowanie zasad bezpieczeństwa
- Umiejętność radzenia sobie z niepowodzeniami
- Pogoda ducha
- Umiejętność korzystania z technologii TIK
- Umiejętność radzenia sobie w sytuacji zagrożeń

- Wrażliwość na piękno przyrody
- Dbałość o „braci mniejszych"
- Umiejętność selekcjonowania i wyszukiwania informacji
- Umiejętność wykorzystania wiedzy w praktyce
- Umiejętność radzenia sobie z krytyką i wyciąganie wniosków
- Szacunek dla siebie
- Umiejętność skutecznego uczenia się
- Poczucie tożsamości narodowej
- Umiejętność pracy zespołowej
- Odwaga w prezentowaniu własnych poglądów i umiejętności
- Racjonalne gospodarowanie czasem i zasobami
- Umiejętność dokonywania wyborów życiowych
- Szacunek dla tradycji rodzinnych, szkolnych i narodowych
- Umiejętność organizowania czasu wolnego – aktywne jego spędzanie
- Umiejętność nawiązywania kontaktów i relacji bezpośrednich
- Wrażliwość na problemy innych
- Karta rowerowa i motorowerowa – uczestnik ruchu drogowego

4. Pytanie dla uczniów: **Jakie działania mogą podjąć dorośli (dyrektorzy, nauczyciele, rodzice, pracownicy instytucji), aby pomóc Ci rozwijać się „dla sukcesu"?**

- Dyskusje w języku angielskim
- Podstawy przedsiębiorczości (zajęcia)
- Podstawy programowania ( zajęcia)

- Więcej zajęć unijnych
- Spotkanie z gośćmi specjalnymi
- Indywidualne rozmowy
- Więcej zaufania i wolnej ręki
- Pomoc w wyborze szkoły
- Inwestowanie swojego czasu w pomoc uczniom
- Pozwalanie uczniom na wyrażanie swojej opinii ( debaty)
- Pomoc w realizowaniu swoich zainteresowań

**4.** Pytanie dla dorosłych: **Jakie działania możemy podjąć, aby jeszcze lepiej rozwijać kompetencje kluczowe uczniów?**

- Zapraszanie „ludzi sukcesu" do szkoły
- Wymiana międzynarodowa młodzieży
- Wycieczki tematyczne związane z wyborem zawodu
- Obowiązkowe zajęcia teatralne
- Warsztaty socjoterapeutyczne
- Lekcje savoire vivre
- Prezentowanie uczniowskich pasji, umiejętności i talentów
- Kursy praktycznych umiejętności ( np. szycie, gotowanie, szydełkowanie itp.)
- Szkolenia z zakresu tańca
- Międzyszkolne spotkania uczniów
- Spotkania z absolwentami
- Konkursy krasomówcze
- Zajęcia matematyki niekonwencjonalnej

- Klub Miłośników Klocków i Puzzli
- Mini – szkoły przetrwania
- Obowiązkowe zajęcia kaligrafii
- Ogródki przyszkolne
- Wspólna praca społeczna
- Praktyki studenckie obcokrajowców
- Zajęcia przyrodnicze poprzez doświadczenia
- Ogólne zajęcia artystyczne
- Międzynarodowa wymiana doświadczeń nauczycieli
- Warsztaty z zakresu umiejętności uczenia się
- Zakładanie i prowadzenie wirtualnych firm – rozwijanie przedsiębiorczości
- Integracja nauczycieli („Szczęśliwy nauczyciel to szczęśliwy uczeń") i rodziców
- Organizacja uroczystości patriotycznych.

**5.** Pytanie dla uczniów: **Co można zmienić w Twojej szkole, aby Twojej siostrze/bratu było w niej lepiej niż Tobie?**

- Unowocześnienie pracowni chemicznych, informatycznych, biologicznych
- Tablice kredowe wymienić na suchościeralne
- Więcej tablic multimedialnych
- Nowy sprzęt sportowy
- Późniejsze godziny rozpoczynania lekcji
- Mniej godzin religii
- Unowocześnienie toalet
- Wykończenie pracowni

- Lepsze wyposażenie klas
- Zakupienie nowych pomocy dydaktycznych
- Wykonanie sal do określonych przedmiotów
- Bardziej rozbudowany budynek szkoły
- Odnowienie boiska
- Funkcjonowanie sklepiku szkolnego lub większe wyposażenie
- Możliwość opuszczania placówki podczas przerw
- Więcej zabaw na dworze
- Więcej wycieczek
- Uczenie się rzeczy najważniejszych
- Umożliwianie spotkań z ciekawymi osobami.

**5.** Pytanie dla dorosłych: **Co można zmienić w naszych szkołach, aby lepiej rozwijały kompetencje kluczowe uczniów i lepiej pracowały?**

- Zmniejszyć liczbę przedmiotów w podstawie programowej
- Zwiększenie motywacji uczniów: sukces = nagroda
- Realizacja materiału w szkole – brak prac domowych
- Zwiększyć fundusze na zajęcia pozalekcyjne wskazane przez uczniów
- Wdrożyć programy praktyczne poprzez działanie
- Obowiązkowe wyposażenie każdej pracowni w pomoce dydaktyczne, sprzęt multimedialny – podążanie za technologią
- Brak oceniania wyrażanego cyfrą (oceną szkolną)
- Zwiększenie integracji międzyszkolnej
- Zmodyfikowanie systemu egzaminów – brak schematów, kluczy
- Testy zabijają kreatywne myślenie dzieci

- Wymiana międzynarodowa obowiązkowa uczniów i nauczycieli
- Organizowanie wycieczek tematycznych
- Odbiurokratyzowanie szkół
- Zmiana zasad rekrutacji do szkół średnich
- Zmienić metody pracy z uczniem, zwiększyć ilość metod aktywnych
- Dać możliwość wyboru w zakresie planowania treści dydaktycznych uczniom
- Umożliwienie dostępu do korzystania z dóbr kultury
- Włączenie uczniów do planowania programu pracy
- Włączenie rodziców do planowania programu pracy szkoły
- Zwiększyć zaangażowanie rodziców w życie szkoły
- Integracja środowiska szkolnego: rodzic – nauczyciel – uczeń
- Zbudować salę gimnastyczną w Moszczance
- Zbudować salę gimnastyczną w Starej Dąbi i Owni
- Rozwój infrastruktury sportowej
- Rozwój doradztwa zawodowego w szkole
- Zwiększyć zatrudnienie specjalistów w szkole: logopedów, psychologów, pedagogów

***Wnioski i rekomendacje po przeprowadzonej debacie:***

Uczestnicy debaty zwracają uwagę przede wszystkim na konieczność organizowania, wprowadzania zajęć dodatkowych, innych niż zajęcia dydaktyczne w szkole, nastawionych na rozwijanie zainteresowań i pasji młodych ludzi, na praktyczne przygotowanie ich do dorosłego życia ( savoire vivre, szkoła przetrwania, kursy gotowania, warsztaty socjoterapeutyczne itp.) Wskazują na konieczność współpracy z rodzicami. Na doskonalenie się i ustawiczny rozwój zarówno uczniów jak i nauczycieli. Na aktywność twórczą. Na przygotowanie do życia społecznego, przedsiębiorczości, do funkcjonowania na rynku pracy.

| |
|---|
| 7) Priorytety polityki oświatowej JST: |
| **Samorząd wspiera działania szkół skierowane na wzmocnienie roli rodziców jako partnerów w rozwoju kompetencji kluczowych uczniów.** |
| 8) Cele strategiczne (główne), cele operacyjne (szczegółowe); |
| Cel strategiczny:<br>**Współdziałanie szkół i rodziców w rozwijaniu kompetencji kluczowych uczniów ze szczególnym uwzględnieniem inicjatywności i przedsiębiorczości uczniów.**<br>Cel operacyjny 1.<br>Wdrożenie i kontynuacja modelu procesowego wspomagania w trzech szkołach prowadzonych przez Gminę Ryki (PSP Nr 1 w Rykach, PSP Nr 2 w Rykach i ZPO w Bobrownikach) w 3 kolejnych latach szkolnych.<br>Cel operacyjny 2.:<br>Zaangażowanie rodziców we współdziałaniu z samorządami szkolnymi do działań rozwijających kompetencje kluczowe w zakresie inicjatywności i przedsiębiorczości uczniów |
| 9) Określenie wskaźników celów (wyrażony liczbowo, procentowo) |
| Tak jak w załączniku 1.1 |
| 10) Zaplanowane zadania i działania (sposób realizacji, osoba odpowiedzialna, terminy) wykorzystanie istniejących zasobów kadrowych, organizacyjnych i infrastrukturalnych |
| Tak jak w załączniku 1.1 |
| 11) Finansowanie poszczególnych zadań: |
| Tak jak załączniku 1.1 |
| 12) Harmonogram wdrażania planu: |
| Tak jak w załączniku 1.1 |

13) Sposób upowszechniania informacji na tem... planu i jego realizacji:

Informacje na temat **Planu wspomagania szkół i placówek oświatowych w zakresie kształtowania kompetencji kluczowych uczniów w Gminie Ryki** zostaną upowszechnione poprzez następujące formy:

- spotkania rad pedagogicznych placówek objętych planem procesowego wspomagania,
- spotkania społeczności szkolnej: rad pedagogicznych, samorządów uczniowskich i innych,
- spotkania z dyrektorami placówek oświatowych,
- relacje z podejmowanych działań na stronie internetowej Gminy Ryki i portalach społecznościowych szkół,
- strona internetowa Gminy Ryki: www.ryki.pl.; tablica informacyjna w szkołach i Urzędzie Miejskim w Rykach,
- lokalne media ( gazeta „Twój Głos") i portale społecznościowe np. LRY24.

14) Metody i harmonogram monitorowania realizacji:

Tak jak w załączniku 1.1

15) Kryteria oceny sukcesu: (poziom zadowolenia z realizacji wskaźników)

*Co uznamy za satysfakcjonujący rezultat?*

- kontynuowanie działań w modelu wspomagania procesowego po zakończeniu projektu;
- przystąpienie innych szkół Gminy Ryki do wspomagania procesowego na skutek pozytywnych opinii uczestników;
- podjęcie przez szkoły przy współpracy z JST inicjatyw mających na celu rozwijanie przedsiębiorczości wśród uczniów dwóch najstarszych klas w szkołach;
- zwiększenie liczby zajęć, szkoleń, wyjazdów ukierunkowujących młodzież na przygotowanie do wyboru zawodu i funkcjonowania w nowoczesnym, opartym na przedsiębiorczości, społeczeństwie;
- zwiększenie liczby projektów edukacyjnych rozwijających zainteresowania i pasje uczniowskie realizowanych w szkołach i środowisku lokalnym z inicjatywy uczniów i ich rodziców - w stosunku do wyników analizy;
- wzrost zainteresowania nauczycieli i dyrektorów aktywnymi metodami prowadzenia zajęć w kontekście rozwoju kompetencji kluczowych;

- wzrost roli rodziców w planowaniu i prowadzeniu projektów rozwijających przedsiębiorczość i inicjatywność uczniów w szkołach.

16) Zidentyfikowane ryzyka realizacji (zewnętrzne i wewnętrzne) i ich minimalizowanie:

Zagrożenia dotyczące realizacji planu kompleksowego wspomagania szkół mogą być zewnętrzne i wewnętrzne.

Zewnętrzne czynniki to:

- zmiany w samorządach/wybory , w tym zmiany polityczne- nie mamy bezpośredniego wpływu na nastawienie ewentualnej kolejnej władzy do w/w zadania;
- niewystarczające środki finansowe na realizację zadań oświatowych - ocena efektywności ponoszonych wydatków i ich optymalizowanie;

Wewnętrzne czynniki to:

- niechęć części nauczycieli wobec proponowanych zmian - ograniczenie ryzyka poprzez akcję informacyjną prowadzoną w języku korzyści, stworzenie dobrych zasad komunikacji, atmosfery współdziałania i współpracy i współodpowiedzialności za efekty;
- brak zaangażowania nauczycieli do pracy w sieci i w procesowym wspomaganiu - zbudowanie atmosfery zaufania sprzyjającej współpracy i wymianie doświadczeń ewentualnie, gdy nie będzie efektów, przeprowadzenie szkolenia;

17) Włączanie różnych interesariuszy na każdym etapie realizacji planu (*formy włączania, włączani interesariusze)*

- Dyrektorzy
- Nauczyciele i pracownicy placówek oświatowych
- Rodzice
- Uczniowie
- Środowisko lokalne

Poprzez akcję promocyjną prowadzoną w czytelnym języku korzyści zachęcenie interesariuszy do wzięcia udziału w realizacji planu wspomagania.

Należy włączyć poszczególne podmioty do działań, przydzielić zadania, umożliwić współdecydowanie o każdym etapie realizacji, a przez to poczucie satysfakcji z uczestnictwa w pracy w zespole.

18) Wykorzystanie istniejących zasobów kadrowych, organizacyjnych i finansowych

Większość kadry pedagogicznej szkół oraz dyrektorów brało udział w szkoleniach związanych z kształceniem wśród uczniów kompetencji

kluczowych ( wiedza do wykorzystania w akcji promocyjnej i informacyjnej).

Szkoły zatrudniają nauczycieli doradztwa zawodowego ( pomogą w zaplanowaniu i przeprowadzeniu zadań związanych z kompetencją przedsiębiorczości).

Dobra współpraca z Miejsko - Gminnym Centrum Kultury w Rykach, Miejskim Ośrodkiem Sportu i Rekreacji w Rykach, Stanowiskiem ds. Promocji, Rozwoju i Promocji Zdrowia Urzędu Miejskiego w Rykach - wsparcie w organizacji działań z inicjatywy uczniów i ich rodziców, szczególnie rozwijających pasje i zainteresowania młodych ludzi.

Środki JST na doskonalenie zawodowe nauczycieli, środki pozyskane od sponsorów przy akcjach młodzieży.

Podpisy członków zespołu przygotowującego plan:

1. Jarosław Żaczek – Burmistrz Ryk ..... Jarosław Żaczek
2. Magdalena Woźniak – Zastępca Burmistrza Ryk ..... Magdalena Woźniak
3. Barbara Pawlak - Dyrektor Samorządowej Administracji Szkół i Przedszkoli w Rykach ..... Barbara Pawlak

## Załącznik 1.1 do Planu wspomagania szkół/placówek w zakresie kształtowania kompetencji kluczowych w Gminie Ryki

## Formularz do planowania działań/ zadań prowadzących do osiągnięcia celu w Gminie Ryki

**Priorytet I: Samorząd wspiera działania szkół skierowane na wzmocnienie roli rodziców jako partnerów w rozwoju kompetencji kluczowych uczniów.**

**Cel główny: Współdziałanie szkół i rodziców w rozwijaniu kompetencji kluczowych uczniów ze szczególnym uwzględnieniem inicjatywności i przedsiębiorczości uczniów.**

**Cel szczegółowy 1: Wdrożenie i kontynuacja modelu procesowego wspomagania w trzech szkołach prowadzonych przez Gminę Ryki ( PSP Nr 1 w Rykach, PSP Nr 2 w Rykach i ZPO w Bobrownikach) w 3 kolejnych latach szkolnych.**

| Nr zadania | Zadanie/ działanie | Sposób realizacji | Jednostka odpowiedzialna i współpracująca | Termin realizacji | Zamierzony efekt | Źródła finansowania | Monitorowanie | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | | | | Wskaźnik | Miernik | Sposoby dokumentowania | Kto i kiedy to zrobi? |
| 1 | Akcja informacyjno-promocyjna na temat wspomagania procesowego | Szkolenie wszystkich dyrektorów i wicedyrektorów szkół w zakresie nowoczesnych narzędzi doskonalenia zawodowego ze szczególnym uwzględnieniem procesowego wspomagania | Osoba oddelegowana z JST | IX-X 2018 | 80% uczestników szkolenia opisuje różnice procesu wspomagania w porównaniu do innych narzędzi służących doskonaleniu zawodowemu nauczycieli | Nie dotyczy | 80% | Liczba przeszkolonych dyrektorów i wicedyrektorów/ liczba wszystkich dyrektorów i wicedyrektorów | Lista obecności | JST |
| 2 | Poinformowanie nauczycieli | Dyrektorzy szkół organizują szkolenia | Dyrektor | IX-X 2018 | 60 % nauczycieli | Nie dotyczy | 60% | Nauczyciele zaangażowani | Lista obecności, Ilość uwag | Dyrektor |



Fundusze Europejskie Wiedza Edukacja Rozwój

Unia Europejska Europejski Fundusz Społeczny

| | | | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | biorących udział w procesowym wspomaganiu o zasadach jego realizacji | dla rad pedagogicznych placówek wskazanych do objęcia procesowym wspomaganiem | | | akceptuje przedstawiony model i aktywnie pracują przy diagnozie i planie wspomagania | | | w tworzenie i realizacje planu wspomagania w szkole / do wszystkich nauczycieli | zgłoszonych przez nauczycieli, Obecność na konsultacjach | |
| 3 | Monitorowanie działań w placówkach objętych procesem wspomagania | Powołanie 3 zespołów w placówkach objętych wspomaganiem. Określenie organizacji pracy, zadań i zakresu monitorowania oraz sprawozdawczości | Dyrektorzy | IX 2018 - VIII 2021 | Posiadanie bieżącej wiedzy w zakresie postępu działań, pojawiających się problemów i ryzyka w osiągnięciu celów | Nie dotyczy | 3 zespoły, 3 dokumenty | 3 zespoły działające zgodnie z dokumentem określającym zakres zadań | Listy obecności, 6 pisemnych sprawozdań | Dyrektorzy szkół |
| 4 | Sporządzenie diagnozy potrzeb PSP Nr 1, PSP Nr 2 i ZPO w Bobrownikach | Sporządzenie diagnozy potrzeb w odniesieniu do rozwijania kompetencji kluczowych uczniów – inicjatywność i przedsiębiorczość | Dyrektorzy szkół i osoba wspomagająca | IX-X 2018 | Rozpoznanie potrzeb trzech placówek, które są istotne w związku z rozwojem kompetencji kluczowych uczniów | Nie dotyczy | 3 | Pisemne dokumenty zawierające opis potrzeb 3 placówek | Nie dotyczy wskaźnik zerojedynkowy | Dyrektorzy szkół i osoba wspomagająca |
| 5 | Wdrożenie procesowego wspomagania zgodnie | Określenie działań, celów oraz efektów na podstawie sporządzonej | Dyrektorzy szkół i osoba wspomagająca | IX 2018 - VIII 2019 | Osiągnięcie założonych celów i efektów, a co | Środki w rozdziale 80146 | 3 | Placówki wdrożą procesowe wspomaganie | Listy obecności, materiały szkoleniowe, prezentacje, | Dyrektorzy i osoba wspomagająca |



Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

| | | | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | z modelem | diagnozy. Opracowanie planów wspomagania i ich wdrożenie | | | za tym idzie, rozwój kompetencji kluczowych uczniów | | | | dokumentacja fotograficzna, sprawozdania z realizacji procesu | |
| 6 | Ewaluacja rezultatów podjętych działań | Zorganizowanie trzech spotkań dialogowych (rodzice, uczniowie, nauczyciele, dyrektorzy) | Wyniki debat pozwolą na sformułowanie wniosków i rekomendacji do dalszych działań w ramach rozwoju kompetencji kluczowych uczniów | V 2018 | Spotkania dialogowe pokażą, że uczniowie i rodzice zauważyli zmiany w pracy szkoły i wskażą na kolejne obszary wymagające interwencji | Nie dotyczy | 2 | Spotkania dialogowe i opracowanie ich wyników | Lista obecności, zestawienie pytań, opracowanie pisemne wniosków i rekomendacji | JST |
| 7 | Upowszechnienie efektów podjętych działań na rzecz rozwoju kompetencji kluczowych w ramach doskonalenia zawodowego nauczycieli w ramach procesowego wspomagania | Zorganizowanie konferencji | Dyrektorzy placówek innych niż wytypowane do wsparcia w projekcie podejmą inicjatywy uczestnictwa w procesowym wspomaganiu | IV 2019 | Co najmniej 2 placówki będą wnioskowały o objęcie wspomaganie m procesowym | Nie dotyczy | 2 | Placówki prowadzone przez Gminę Ryki złożą wnioski o zabezpieczenie środków na procesowe wspomaganie w roku 2020 | Wnioski 2 placówek składane do dnia 30 listopada zawierają prośbę o zabezpieczenie środków na procesowe wsparcie | Dyrektorzy placówek objętych procesowym wspomaganie m oraz osoba wspomagająca |

| | | | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 8 | Kontynuacja działań w formie wspomagania w kolejnych latach szkolnych także w innych placówkach | Placówki oświatowe prowadzone przez Gminę Ryki | Dyrektorzy | 2019-2020 | Wspomaganie procesowe będzie stałym elementem prowadzenia oświaty w Gminie Ryki | Nie dotyczy | | | | JST |



Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

## Załącznik 1.2.

## do Planu wspomagania szkół/placówek w Gminie Ryki w zakresie kształtowania kompetencji kluczowych

## Harmonogram działań/zadań prowadzących do osiągnięcia celu – w Gminie Ryki

Priorytet I :

**Samorząd wspiera działania szkół skierowane na wzmocnienie roli rodziców jako partnerów w rozwoju kompetencji kluczowych uczniów**

Cel główny:

**Współdziałanie szkół i rodziców w rozwijaniu kompetencji kluczowych uczniów ze szczególnym uwzględnieniem inicjatywności i przedsiębiorczości uczniów**

Cele szczegółowe:

2. Zaangażowanie rodziców we współdziałanie z samorządami szkolnymi do działań rozwijających kompetencje kluczowe w zakresie inicjatywności i przedsiębiorczości uczniów

Cele szczegółowe:

| Nr zadania | Zadanie/ działanie | Sposób realizacji | Jednostka odpowiedzialna i współpracująca | Termin realizacji | Zamierzony efekt | Źródła finansowania | Monitorowanie | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | | | | Wskaźnik | Miernik | Sposoby dokumentowania | Kto i kiedy to zrobi? |



Fundusze Europejskie Wiedza Edukacja Rozwój

Unia Europejska Europejski Fundusz Społeczny

| | | | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 1. | Przeprowadzenie akcji informacyjnej na temat planowanych działań w ramach kompetencji inicjatywności i przedsiębiorczości uczniów | Spotkanie informacyjne dla rodziców i samorządów uczniowskich | JST – osoba wyznaczona-we współpracy z dyrektorami 3 szkół | IX-X 2018 | Rodzice i nauczyciele wiedzą, co to są kompetencje kluczowe, szczególnie w zakresie inicjatywności i przedsiębiorczości Właściwe przygotowanie do realizacji planu wspomagania | Nie dotyczy | 80 % | Uczestnicy | Lista obecności | JST |
| | Zaplanowanie i przeprowadzenie akcji zakładania w grupach uczniowskich najstarszych klas - wirtualnych firm i przedsiębiorstw | Spotkanie z ekonomistą, przedsiębiorcą, pracownikiem ZUS - wybrani spośród rodziców lub pozyskani przez nich do projektów. Obejrzenie przez uczniów druków potrzebnych do założenia firmy i ćwiczenia w wypełnianiu formularzy - papierowych | Nauczyciele doradztwa zawodowego | XI 2018 – V 2019 | Wszystkie klasy najstarsze w szkole poznają podstawy zakładania firm | Nie dotyczy | Ilość klas VIII 10 wirtualnych firm | Wszystkie klasy najstarsze | Komplety przygotowanych dokumentów związanych z działalnością firmy | Dyrektorzy |



Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

| | | | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | ielektronicznych<br><br>Prowadzenie wirtualnych firm po zapoznaniu z podstawami funkcjonowania przedsiębiorstwa.<br><br>Wycieczka grup projektowych do jednego z miejscowych przedsiębiorstw- wizyta studyjna | Nauczyciele doradztwa zawodowego | XI 2018<br><br>-<br><br>V 2019 | Najstarsze klasy w szkole poznają podstawowe zasady prowadzenia firmy i podstawy ekonomii | | 10 | Wirtualne firmy | j.w. | Dyrektorzy |
| 3. | Zorganizowanie 5 imprez prezentujących talenty/pasje z inicjatywy uczniów | Propozycja 3 form festiwali, konkursów , prezentacji z każdej szkoły. Powołanie komisji i wybór 5 z nich.<br><br>Organizacja<br><br>Upowszechnianie ( foldera, broszura, galeria zdjęć, reportaż, artykuł) | JST we współpracy z wychowawcami i rodzicami<br><br>JST we współpracy z dyrektorami szkół | X 2018<br><br>-<br><br>V 2019 | Chętne dzieci i ich rodzice będą mieć możliwość zaprezentowania swych talentów i umiejętności organizatorskich. | JST- promocja, Rada Rodziców | 3 | Imprezy artystyczne z inicjatywy uczniów i rodziców. | Scenariusze<br><br>Artykuły prasowe, materiały reklamowe, prezentacja | Dyrektorzy |



Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny